

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 190/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďar v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených KRAL PARTNERS s.r.o., Kukučínova 7, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 To 12/2022 zo 17. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 28. februára 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 12/2022 zo 17. septembra 2024. Sťažovatelia zároveň navrhujú zrušiť napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Popritom si uplatňujú aj náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Špecializovaný trestný súd rozsudkom sp. zn. PK-2T/2/2015 z 2. augusta 2017 oslobodil sťažovateľov spod obžaloby z 9. januára 2015 pre trestné činy subvenčného podvodu a poškodzovania záujmov Európskych spoločností. Najvyšší súd ale na základe odvolania prokurátora uznesením sp. zn. 2To/9/2017 z 11. decembra 2018 zrušil tento rozsudok a vrátil vec Špecializovanému trestnému súdu, aby vec znova prejednal a rozhodol v intenciách uznesenia odvolacieho súdu. Špecializovaný trestný súd potom novým rozsudkom sp. zn. PK-2T/2/2015 z 2. mája 2022 uznal sťažovateľov za vinných na skutkovom a právnom základe špecifikovanom v obžalobe z 9. januára 2015. Na základe odvolania sťažovateľov aj prokurátora najvyšší súd rozhodol napadnutým rozsudkom tak, že sťažovateľov uznal za vinných

z pokračovacieho zločinu subvenčného podvodu v jednočinnom súbehu s pokračovacím zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskej únie a uložil im povinnosť náhrady škody.

II.

Argumentácia sťažovateľov

2. Sťažovatelia extenzívnou argumentáciou vo svojej ústavnej sťažnosti (ktorá sa často opakovala a bola značne neprehľadná, pretože v nej absentovala logická postupnosť, ktorá by viedla k relevantným záverom, pozn.) spochybňovali skutkovú aj právnu vetu napadnutého rozsudku, a teda aj právnu kvalifikáciu trestných činov, za ktoré boli odsúdení. V tomto kontexte bolo podľa sťažovateľov neprípustné zhrnutie niekoľkých desiatok čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu do jednej neurčitej skutkovej vety opakujúcej sa v zásade v rovnakom znení v bodoch 6 až 10 obžaloby. Podľa sťažovateľov neboli v predmetnom trestnom konaní skutky dostatočne podrobne opísané, pritom zdôraznili, že ak skutková veta neobsahuje úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, znamená to porušenie práva na spravodlivý proces.

3. Sťažovatelia ďalej uviedli, že z obžaloby prokurátora im nebolo zrejmé, z čoho boli vlastne obvinení, resp. bolo im to zrejmé, ale iba z odôvodnenia obžaloby, ale už nie zo skutkovej vety v obžalobe. Odôvodnenie obžaloby ale sťažovatelia nepovažovali za skutok, ktorý im bol kladený za vinu. Teda táto nedostatočnosť oznámenia obvinenia mala významným spôsobom zasiahnuť do ich práva na obhajobu v zmysle prípravy účinnej obhajoby, pretože údajne nevedeli, proti čomu sa majú brániť.

4. Sťažovatelia tiež namietali, že najvyšší súd sa nezaoberal zodpovedne ich odvolacou argumentáciou a navyše ani nevychádzal zo svojho právneho názoru podľa svojho predošlého zrušovacieho uznesenia. Sťažovatelia v tejto časti poukázali na 14 konkrétnych námietok, v rámci ktorých sa odvolací súd mal nedostatočne vysporiadať s ich odvolacou argumentáciou, pričom pointou ich odvolacej argumentácie bolo, že oni neporušili žiadne právne povinnosti, a preto nemohli spáchať ani trestné činy, ktoré im boli kladené za vinu.

5. Okrem toho mal najvyšší súd porušiť aj rovnosť účastníkov konania, pretože prakticky nahradil činnosť prokurátora, hoci nespresnil výroky svojho rozsudku, ale prakticky opis skutku prevzal ešte od vyšetrovateľa, ktorý ho formuloval ešte v prípravnom konaní. Na druhej strane sťažovatelia paradoxne namietali, že súd ani nemohol spresniť výroky rozsudku, pretože by tým zasiahol do totožnosti skutku a odstraňovaním nedostatkov v skutkovej vete by sa podieľal na odsúdení sťažovateľov.

6. Pre už uvedené dôvody sťažovatelia považovali napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, ako aj celé trestné konanie, ktoré mu predchádzalo, za nespravodlivé a z toho odvodili aj porušenie označených článkov ústavy a dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie týchto práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Ústavný súd dožiadanim v informačnej kancelárii Špecializovaného trestného súdu, ako aj od príslušnej súdnej asistentky zistil, že k 20. marcu 2025 sťažovatelia nepodali v predmetnej trestnej veci dovolanie.

12. Poukazujúc na obsah námietok obsiahnutých v ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že väčšinu argumentácie sťažovateľov z ich ústavnej sťažnosti (arbitráry rozsudok, nedostatočný opis skutku a s tým súvisiace porušenie práva na obhajobu či rovnosť účastníkov konania) celkom zjavne reflektuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (t. j. zásadným

spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, pozn.). Ústavný súd preto konštatuje, že ešte pred podaním ústavnej sťažnosti sa mali sťažovatelia so svojimi námietkami obrátiť na dovolací súd.

13. Ústavný súd pripomína, že nie je jeho kompetenciou ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti predpovedať rozhodnutie najvyššieho súdu týkajúce sa dovolania sťažovateľov vo vzťahu k jeho prípustnosti, resp. neprípustnosti (o tom v konečnom dôsledku môže rozhodnúť iba najvyšší súd v dovolacom konaní, pozn.). Využitie všetkých prípustných opravných prostriedkov je však v súlade s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde jednou zo základných podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutné na prípadný zásah zo strany ústavného súdu.

14. Sťažovatelia sa vo svojej ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom nevyjadrili, prečo podali ústavnú sťažnosť pred dovolaním, resp. či vôbec plánujú podať aj dovolanie. A teda ani len netvrdili (tým menej preukazovali), že dovolanie nepodali z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto zo strany ústavného súdu neprichádza do úvahy ani prípadný postup podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hrozacej ujmy, teda zabránenie porušeniu ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

16. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

17. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že samotná skutočnosť, že sťažovatelia stále môžu podať dovolanie, v tomto momente vylučuje, aby sa ústavný súd meritórne zaoberal ich argumentáciou uvedenou v ich ústavnej sťažnosti. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti sťažovateľov ústavným súdom v situácii, keď nevyužili právny prostriedok ochrany svojich základných práv, ktorý im zákon účinne poskytuje, t. j. nepodali dovolanie, hoci ho podať mohli (a stále môžu), by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Skutočnosť, že sťažovatelia nevyužili účinný zákonný mimoriadny opravný prostriedok, ktorý majú k dispozícii, tak zakladá neprípustnosť ich ústavnej sťažnosti.

18. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov, ako ich špecifikovali v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu